

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbo brez priložene naročilne se upravnistvo ne ostra.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov. vrstica v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Carintia 28. Odpriete reklamacije so prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

v Edinost je moč.

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom začelo je IV. četrtletje XIV. tečaja našega lista. Vabimo zato naše gg. naročnike, da svojo naročbo o pravem času obnove, da ne nastanejo neredi v pošiljanju lista.

Opozarjamo ob enem gg. naročnike, kateri svojega dolga doslej niso še poravnali, da svojo dolžnost čim prej storijo.

Cena listu je:

za vse leto . . . . . gld. 6.—
za pol leta . . . . . gld. 3.—
za četrt leta . . . . . gld. 1.50

Prihodnja doba bo tim zanimivejša, kajti vršile se bodo v njej deželne volitve v Trstu, o katerih bomo natančno poročali. Vabimo tedaj slov. rodoljube, da naš list tudi gmotno podpirajo in širijo. Stare naročnike prosimo, da nam še dalje ostanejo zvesti ter poravnajo, ako imajo še kak dolg pri upravnistvu; nove pa, da naročivši se zajedno tudi plačajo.

Upravnistvo „Edinosti“.

Na razpotju.

Večkrat smo že opisali v našem listu, kako nas od vseh strani stiščejo in tlačijo naši nasprotniki. Dan na dan izmišljajo nove zvijače in nova sredstva, kako bi nas upropastili. Razcepljenost naša jim v njih pogubonosnem delovanju najbolj služi. Mi Slovenci smo uže tako majhen narod, vendar smo tako razcepljeni, kakor nobeden drug. O našej usodi določa se v šestih deželnih zborih. Samo na Kranjskem imamo v deželnem zboru večino, drugod nas pa tlačijo bodisi resnične ali umetelne večine nemške in italijanske. Ni čudo torej, da nam izven Kranjske ne dajejo dihati, da ohoole nasprotne večine prehajajo prek naših predlogov na dnevni red, da se našim pritožbam smejejo, našim zahtevam rogajo. Da niti slovenskega jezika ne priznavajo in naši ljubeznivi

mestni in deželni očetje tržaški tudi taje našo eksistenco v Trstu. Mi se opiramo in dokazujemo, govorimo pa vedno le gluhim ušesom. Najdalje so v tem obziru pritirali stvar koroški Veliko-Nemci. Ker neso mogli utajiti, da na Koroškem biva poleg vsemogočnih Nemcev še drug narod, nadelo so temu v svojej strasti ime „Windische“, samo da je ne imenujejo Slovence. A to jim še ni bilo dovolj, da so jim siloma vzeli pravo ime, oni delajo sistematično na to, da popolnoma zatorejo v njih slovensko narodno zavest ter je celoma odtrgajo od ostalega naroda slovenskega. Deželni šolski svet je v ta namen najel nekega človeka, o katerem pišejo nemški listi, da je uže mnogo let delal na učiteljskem polju ter mu naročil, naj spiše učne knjige za osnovne šole v „vindiškem“ jeziku. Ta predlog je uže izvršen in te „učne“ (?) knjige so uže potrjene po višjem oblastvu ter upeljane v ljudske šole v slovenskih občinah. Takemu postopanju zastoj iščeš para v zgodovini narodov; naši plemeniti Nemci se pa z njim bahajo, češ, da je sedaj konec slovenske agitacije zanešene iz Kranjske v mirno Koroško, zatrta ona „srbsko-hrvatska zmes“, katerej pravijo „slovenski jezik“ v koroških šolah in kranjskim državnim poslancem so s tem zamašena usta, da se ne bodo več mogli „vpletati“ v koroške zadeve ter „hujskati“ v državnem zboru. Tako ravnajo koroški Veliko-Nemci, in ker se menda tudi na Koroškem ne smejo uvajati v šolo učne knjige brez dovoljenja visoke c. kr. vlade, podpira tudi ona njih početje ter mu daje znak zakonitosti. Vladni možje so se ravnali v tem slučaju po onem receptu, po katerem so vstvarili v Bosni „bosanski“ jezik. Zavoj, s katerim ovijajo svoje postopanje je zelo prosojen, da lahko jasno vidimo pod njim črni njihov namen. „Divide et impera“ (deli in vladaj) to je njihov gaslo, to njih vodilo. Nesmo jim še dovolj razcepljeni naš narod jim je že

prav majhen, vendar le prevelik zalogaj, dr bi ga mogli naenkrat požreti. Razkosati ga hočejo torej še bolj ter potem kos za kosom pogoltniti. Slovencev je preveč, vstvarimo iz njih najprej „vindiše“, Kranjce, Goričane, Istrane, (Tržačanov niti ne priznavajo) udušimo v njih vzajemnost, nadražimo enega na drugega in v kratkem ne bode več ni duha ni sluha ni o Slovencih ni o teh „novih“ plemenih, in nemško morje preplavi njih pokrajine. Tako računajo in delajo Nemci in vlada je, kakor smo dokazali vsaj na Koroškem podpira! — Kako se to zloga z naravnim pravom in s temeljnimi državnimi zakoni, kateri jamčijo v najširjem pomenu besede vsem narodnostim ravnopravnost tega ne vemo, to nam morajo dokazati še le nemški modrijani. Radi bi pa slišali od vladnih mož, kako se tako postopanje strinja z državnimi interesi in pa z moralo. Služi li to državi v korist, da se vzgaja mesto toliko čvrstih in zavednih Slovencev, toliko topih in glupih „vindišarjev“, katere tišče v takej temi, da niti ne vedo kaj so. Hočejo li gospodje na tak način povzdigniti moč in veljavo Avstrije? Ali morda tako umevajo cesarjevo gaslo: Viribus unitis, (z združenimi močmi.)? Tako so Slovenci pač moralno uničeni, njih moči pa ni pridobil nemški narod, pač jih je izgubila država in to jej nikakor ne more biti v prid. —

A ne samo moralno, Nemci nas hočejo uničiti tudi materialno. V Gradu so si osnovali društvo nazvano „Südmark“. Temu društvu je svrha pospeševati naseljevanje Nemcev v čiste slovenskih krajih, nakupovati slovenska zemljišča ter je odajati Nemcem, podpirati nemške zakupnike, trgovce in obrtnike na Slovenskem; s kratka spravljati slovensko imovino in vsa podjetja v naših krajih v svojo pest. Društvo bode sprva delovalo samo ob jezikovnej meji. A ker se boje ta, kakor se nadjajo čedalje bolj pomikala k jugu pride naposled po njih sodbi vse kar je

sedaj naše pod njih oblast. To bode naša materialna poguba. — Član tega društva je lahko vsak Nемеc, ki plača 1 do 50 gold. Nemcem ni kakor vidimo še dovolj, da nas tlačijo deželne vlade, nemški šulferajn, nemški denarni zavodi, nemški tovarnarji in graščaki, vse to jim je še premalo, radi bi nas kar čez noč pogoltnili ter nam siloma vzeli posestvo.

Treba bode torej naše moči še bolj napeti, da se ubranimo novemu nevarnemu orožju, katero vihte sedaj Nemci v svojih rokah. Vsak rodoljub mora svariti kmeto, da ne padejo temu društvu v roke, ker bi bil potem zgubljen. Ako treba komu pomoči, išči jo pri narodnem možu ali v narodnem zavodu; ako kdo prodaja zemljišče, prodaj je Slovincu, da ne pride tujeu v roke.

Sovražnikov je veliko, mogočni so in bogati in njih število dan na dan raste. Mi moramo napeti skrajne moči, da obvarujemo še to, kar nam je ostalo. Dokler smo tako razcepljeni, je pa boj nenaraven in mi bi morali naposled presili podleči. Zato morajo naši vodje kreniti na drugo pot. Slovenski deželni in državni poslanci si morajo postaviti skupen program in zanj delati vsi, odločno in neustrašno. Glavna svrha vsega njih političnega delovanja pa boji zjedinjenje vseh slovenskih dežel v jedno upravno celoto. Še le ko bomo zjedinjeni, bomo se mogli razvijati ter napredovati v prosveti in omiki. Sedaj, ko smo tako razcepljeni, moramo delati z vsemi silami samo na to, da nas nasprotniki moralno in materialno ne uničijo, za kulturno delo nam tako rekoč ne preostaje časa. Ker so pa nevarnosti, v katerih živimo vsak dan večje, skrajni je uže čas, da krenejo naši voditelji na edino pravo pot, ki vodi do rešenja in do dejanske ravnopravnosti; postaviti se morajo na stališče narodne avtonomije ter delovati za zjedinjenje vseh slovenskih pokrajin z enim samim dežel-

PODLISTEK.

Slike s pota.

V.

Gospod urednik! Pločansko rodoljubje je tako kot svetega Blaža „žegen“: ne koristi in ne škoduje. O tem sem pa že zadnjikrat nekaj več ali celo preveč rekel. Nemam časa se povsod muditi in vsaki babi odgovarjati, kako da Vi tam doli v Trstu vse tako dobro veste, kar so že stari možje v nas pozabili. Moja opravila so zahtevala, da sem jo ubral iz Ploč v sosednjo vas. Že tretji dan bivam tukaj in nesem še opazil onega v eri in cerkvi sovražnega narodnega gibanja, o kojem toliko pišejo recte: pisarijo, da se širi po Slovenskem. Pločam najbližja vas slove Prežganje. Imena ne bodem analizoval, kar tudi nič ne pomaga. Prežganje ostane Prežganje, tudi če bi imeli tam še boljše žganje ali pa sam „janeževce“ ali „fuzel“. Vas ni toliko oddaljena od Ploč, da ne bi bilo slišati Ploškega zvona tudi v najhujši burji, vendar veje tukaj vse druga sapa. Prežganje je vas prav pod Nanosom, stara pa ni toliko kot Nanos. Pripovedu-

jejo, da je nekdanj pogorela prav do tal in še štiri prste v tla. Na oni prežgani zemlji so predniki sedanjih Prežganjcev postavili zopet svoje revne koče, koje so razven posledkov elementarnih nezgod uprav take kot so bile tedaj. Glede javnega mišljenja in tudi po načinu mišljenja je Prežganje Pločam pravi kontrast. V Pločah je sve liberalno, na Prežganji pa vse konservativno, od devetdesetletnega starčka pa vse doli do petletnega srajčnika, vse je še bolj konservativno kot konservativci sami. Tukaj sami Hohenwarti, Liechtensteini, Mahniči itd., tam pa Clumecky, Gregr in drugi, tukaj „Rimski katolik“, tam pa „Bruz“ in „Narod“. Prežganjci so toli konservativni, da niti strehe ne popravijo nad svojo glavo, dokler se jim ne podere. Glede vladne sisteme moram reči, da je dedna absolutnost monarhija prav po takem uzoru, kakor da ji je vladar „car samodržec“. Ako je Valvazor videl Prežganje, videl je gotovo tako, kakršno je dandanes, in če prideta pred sodnjim dnem zopet na svet Henoh in Elija, spoznala bodeta Prežganje v isti obliki in velikosti, kakor je sedaj.

Gostilna je v vasi samo jedna. Čemu

neki več? Ljudje ne pijo drugače kot tedaj, ko so prav veseli. To pa Prežganjec že zastran svojega konservativnega mišljenja nikdar ni. Pit pride le kak fant mladoženja, ker je v veseli nadi, da kmalu popelje na svoj dom ono deklico, koja mu je sinoči devala roki okolo vratu, ljubo se ž njim pogovarjala:

In je rekla: „ljubček moj,
Jaz sem tvoja, ti si moj!“

Takoj po poroki pa premine to silno kratko veselje z občnim „polomom“ v najkrajšem času. Po tem pa prirojeni konservativcem ne stopi nikoli iz svojih ojnec.

Opisati moram gostilno, v koji bivam kot pristni vinski bratec, ker mi neso vseč zasebne, osobito pa ne konservativne hiše. Evo Vam: Gostilno nazivljem „Hotel-Luknja“. Nekoji Italijančiči so hoteli, da bi se nazivala „luknja“, a rekel sem, kaj boš, kozja brada, luknja je luknja, hôtel je hôtel. Če deneš oba skupaj, imamo: „Hôtel-Luknja“. Torej „hôtel-luknja“ ima pri uhođu skozi nizka okajena vrata vežo in še bolj okajeno kuhinjo, v koji je ognjišče prav po staroslovanski šegi: uprav pol pednja od tal. Na levo je navadna in „extra“-pivnica vse v jedni sobi; na desno

pa je klet, koja je tudi menda radi konservativnosti največkrat „suha“. V pivnici je črviva miza, dve klopi v kotu in jeden stol. Pol sobice zavzema peč za kruh. Kadar je prav mnogo pivcev, recimo: pet ali šest, tedaj morata uže dva ali trije zaradi prostora v „extra“-prostor — na peč, ker vsi nemajo mesta na tleh. Razven vsega tega je v sobi še črna, uzidana omara za kupice, koje pa lahko seštejemo na prste jedne roke. Nekaj zastarelih podob, slikanih „a la buona“ na steklo diči štiri majhne stene Preveliki nizkosti sobe imamo zahvaliti tudi na raznih opazkih, s svinčnikom na strop pisanih. Gostilna namreč nema spomenske knjige kakor „Krujačeva“, vsak pivec napiše svojo misel kar na strop. V gostilno pa hodijo sami domačini, torej so radi konservativizma tudi le „misli“ jako kratke. V časih zadostujeta že začetni črki. Kdor hoče pa posebno pokazati svojo iznajdenost v pisanji, napiše ime in priimek, zraven še hišno „umaro“. Nekdo, ki je bil gotovo vojak, napisal je: Jožef Čuk iz Brezja, hišna umara 16., ta firti cug, ta cvajta kompanija, ta eršti pataljon, ragament... imena se fant ni spomnil ali je kedo zbrisal. Kakor poseben nakit v sobi je tudi

nim zborom, v katerem bomo sami odločali o naši usodi sami urejali svoje šolstvo, in gospodarstvo. Še le ko to dosežemo, smeli bomo reči, da smo si priborili ravnopravnost, še le tedaj bode izveden § 19. temeljnih državnih zakonov.

Politični pregled.

Notranje dežele.

V četrtek 10. t. m. odprti so bili deželni zbori mej njimi tudi deželni zbor istrski. V prvič vstopilo je v zbornico sv. Frančiška v Poreču deset zastopnikov slovenskega in hrvaškega naroda, da proti Italijanom, ki so v deželnem zboru v večini, v deželi pa v manjini, zastopa koristi slovenskega prebivalstva. S posebnimi občutki vstopila je letošnja manjina v deželni zbor, v svesti si, da bode italijanska večina brezobzirna in brezobrazna, kakor to znajo le Italijani, stopala prek njihovih opravičenih zahtev in utemeljnih predlogov na dnevni red. Manjina istrskega zbora nosi pa vendar v sebi tolažilno vest, da akoprem bode sedaj umetelna italijanska večina vsemogoče počela in poskušala, da jo še bolj pomanjša in njeno moč še bolj omeji, da bode glasnik večine istrskega prebivalstva, da najde v njej podporo in soglasje in da se v kljubu vsem spletkam in kovarstvom čez šest let povrne še bolj pomnožena v istrsko deželno hišo, v kateri je vladal do sedaj samo italijanski življenjski in italijanski duh. Vse druge občutke je prinesla s seboj večina italijanska. Ta si je prav dobro v svesti, da zastopa, če tudi je v zbornici sv. Frančiška v večini, vendar le manjšino prebivalstva cele dežele in da tudi kapital — kateri si tako rada in tako samosvestno prisvaja, ni tako popolnoma na njegovi strani, kakor je do sedaj mislila. Italijani prav dobro vedo, da so leta njih gospodarstva šteta. Ne bodo se mogli obdržati na kormilu in naj je podpira še tem mogočnejša moč, udati se bodo morali naravnej sili, naravnej večini. Ta zavest je boli in peče, zato hujskajo po svojih glasilih, kriče in zabavljajo, ter se tolažijo s preteklostjo, da bi si odgnali sliko prihodnosti ispred oči, katera jim visi kakor memento mori pred dušo. Groze se pač, da ne bodo verificirali ni dr. Stangerjeve, ni dr. Dukičeve morda tudi ne Mandičeve in Contijeve iz volitve, misleč, da na ta način izključijo izbornice neljube jim zastopnike slovenske. Ako bi mogli, ovrgli bi pač vse volitve ter bi vladali sami po svoji volji in glavi in po stari navadi. A to pojde malo težko in gospodje Lahi bodo prisiljeni požreti mnogo

stara ura z jednim kazalom in zelenim cifernikom z arabskimi številkami, koje vidno kažejo, da so delo nekega mladega študenta iz ljudske šole. Ura bide samo ure, kojih se pa pri svoji stari pameti ne more vseh domisliti, zato bide v časih ob 11. uri tri, ob 1 popoldne pa šestnajst. Starosti ni nič zamere. Drugih posebnosti ni. V vasi ni nikakih drugih kapacitet razven omenjenega samodržca, koji združuje v svoji osebi vse časti in dostojanstva, kojih najviše je podobine načelnik, najnižje pa „regimentscompare“. Zvedel sem, da bi bil omenjeni samodržec nekdanj rad voljen županom. Dandanes je pa svet prefrigan, kdor hoče biti voljen, imeti mora zaupanje pri volilcih in pa jezik pri sebi. Obojega je našemu Boštijanu nedostojalo. Vender je začel kandidovati, ker so mu migali od vseh strani: od zgoraj, od zdolaj, od strani, od tukaj, od tam. Tudi neki gospodje, ki imajo denarje — za se — obljubili so mu pomoč.

Boštijan, sicer nikakor ne prazne glave, a nikak govornik, kar bomo kmalu videli, pripravljal se je za prvi nastop na govorniškem tribunu pred volilce-odbornike dokaj časa na domačem skednju. Otroci so se

jeze in sitnosti s temi Hrvati in Slovenci, ki ne bodo imeli nikacega obzira na „stare navade“ in „privilegije“ ter bodo jasno in glasno zahtevali naše pravice. Uže prvi dan jih je mrzlica pretresla, ko je deželnega glavarja namestnik dr. Dukič kakor tudi vladni zastopnik v zbornici sv. Frančiška govoril h r v a t s k i. Kaj takega Lahi še neso slišali in radi jim verjamemo, da jih je to bolelo in v ušesih trgalo; no naj se potolažijo. Imeli bodo priliko slišati mnogo lepih in temeljnih hrvaških govorov in ako so dobre glave, se za časa zasedanja lahko kolikor toliko priučijo tudi drugemu deželnemu jeziku, kar jim bode samo v korist; posebno ako pomislijo, da lahko pridejo s časoma še v opozicijo. Morda res ne bodo verificovali jedne ali druge volitve slovenskih zastopnikov, no to jim v resnici malo pomore. To bode pač poslednjičkrat, da si lahko kaj takega privoščijo; čez šest let bode imel istrski zbor drugo lice. Vsa italijanska glasila, ki jedo iz strankarskih in državnih jasli, strašno hujskajo proti našim poslancem ter groze, da večina ne verificira niti volitve dr. Dukiča, deželnega glavarja namestnika, katerega je sam cesar imenoval. Nam se pa vendar zdi, da si bodo italijanski prenapeteži to stvar dvakrat primislili predno jo store. Posledice temu koraku bi utegnile biti za nje usodepolne. No prihodnjič vam uže lahko natančno poročamo o junaških činih in sklepkih, dične italijanske večine.

Nemci so na Češkem zavrgli kompromis s Čehi ter ne pojdejo v deželni zbor. Ta sklep večine nikakor ne moti; delovala bode, kakor je do sedaj, brez Nemcev. Po pravici jim pa staročeška glasila očitajo, da delajo Nemci nepatrijotično in sebično opozicijo, katere nikakor ne morejo opravičiti ni pred seboj ni pred svetom. Dokler so imeli opraviti samo s Čehi, so se pač lahko izgovarjali, da jim vlada ne jamči za to, da se bodo izvajali pogoji, pod katerimi se je bilo sklenilo primirje. Letos je pa ministerski predsednik grof Taaffe izjavil, da mu je mnogo na tem ležeče, da se na Češkem spravijo Nemci in Čehi ter da hoče v to svrhu sklicati konferenco na Dunaj. Nemci so tudi to zavrgli, s tem so jasno dokazali, da jim moč in slava Avstrije ni prav nič na misli, ampak da je vodi v njihovem postopanju sama gola sebičnost.

Na Hrvatskem sta tudi Valušnik in Urpani izstopila iz stranke prava. „Obzor“ zagovarja ustanovljenje jugoslovanske stranke, a kakor stvari stoje, ni še nade, da bi se v kratkem osnovala. Upajmo vendar, da ta ideja najde naposled dostojnih glasnikov in zastopnikov, ki jo bodo znali širiti in braniti pred svetom.

Ogerske opozicije vodja, grof nabirali pri oknih ter zdaj pa zdaj pomaljšali svoje razkodrane glave v skedenj, kjer je Boštijan vadil svojo oratorsko moč ter skušal nekda nadkriliti istega Demostena. Potem je pa razuzdana deca pravila po vasi: Gospod Boštijan se je učil pridigovati, v nedeljo bo menda maša. Res, v nedeljo je bila za Boštijana čudna maša. Stopiti mu je bilo pred volilce. Dobro se je bil možak sicer naučil na pamet svoj govor, tudi jako praktično je govoril. Začel je nekda tako-le: Gospodje volilci! Danes nam je voliti župana. Ti Trček, ti Brezar, ti Bukovščak, ti Erjavec, ti Tine, ti Andrej, vi vsi boste mene volili. Ti Gabar, če me ne boš volil, prinesi tistih sto goldinarjev, ti kovač, če me ne boš volil, zapodim te iz hiše, ti Zbadar, če me ne boš volil, nemaš v moji hiši več dela. Vi drugi pa glejte, koga volite. Tukaj gre za naše dušno in telesno dobro, za naše prihodnje življenje in naših duš zveličanje. Jaz se vam nikakor ne vsiljujem in tudi skoraj rečem, da bi me volili, ali . . . „Živio, živio, dobro, dobro, dosta, dosta, k volitvi“. Volilci so, kakor na komando vsi hkratu začeli vpiti, da ni mogel več ziniti. Oh, ti vražji volilci!

A p p o n y, dajal je te dni volilcem račun o svojem državnozborniškem delovanju. Polemizoval je proti Tiszinemu govoru v Velikem Varadinu. Rekel je, da opozicija zahteva premene državne uprave in da jo Tisza samo nerad in prisiljen dovoljava. Opozicija pa rajše noče nikake premene, kakor slabo. Tiszi tudi ne delajo osebne opozicije, ako je manjina za časa razprave novega brambenega zakona zahtevala, da Tisza odstopi, ravnala se je po načelu vladne odgovornosti.

Vnanje dežele.

R u s k i car prišel je naposled v Berlin v pohode k nemškemu cesarju. V nemški prestolnici ostane dva do tri dni. Za časa njegovega bivanja v Berlinu, prišel je tja tudi Bismark. Vsi listi se drže mrzlo. Jasno je, da ta pohod nema nikacega političnega pomena.

Kakor poročajo iz Srbije, se je kraljica nekoliko vdala ter je naklonjena pogoditi se z vlado in določiti razmere mej njo in kraljevim dvorom. — Kakor poročajo, bode Pašić izvestno voljen predsednikom skupštine.

B o l g a r i j a je sedaj brez kneza. Koburg je prišel na Dunaj, — ter poveril mej tem vlado Stambulovu. Nekateri trde, da je Koburg prišel samo v pohode k svojej materi, drugi pa še bolj samosvestno pripovedujejo, da so ga poklicali dunajski diplomatje ter da je ta pot v zvezi z njega priznanjem bolgarskim knezom.

R i c h t e r, vodja nemške svobodomselne stranke v nemškem državnem zboru, izustil je te dni pomenljiv govor, v katerem popolnoma obsoja politiko kneza Bismarka. Odkar na Nemškem Bismark svojevoljno zapoveduje, porasli so davki za 400 milijonov. To svoto je Bismark dosegel s tem, da je zelo obdačil žganje ter naložil silne carine na tuje proizvode in surovine. Vsed tega je podražal kruh, meso, oglje in vse drugo. Mezde ali dneve so manjše. Iz vsega dosedanega postopanja kneza Bismarka se vidi, da tera politiko podraževanja. Svobodomselna stranka bode pa zastopala koristi naroda, neglede na to, je li to Bismarku in cesarju prav in ne ozirajoč se prav nič na to, da bodo njih postopanje v najvišjih krogih obsojali. Delali bodo po svoji vesti in svojem prepričanju v korist naroda.

Na Francozskem je republikancem tudi v bodočem zagotovljena večina. Vender je pa ta republikanska večina tako sestavljena, da bode prav težko vladati v deželi. Ruski listi po pravici očitajo Francozom, da to ni Francije dostojno. Boulangerja je sreča popolnoma zapustila o volitvah, prvih in ožjih je propal. V žalosti svoji je na tihoma zapustil London ter se

Skrutinij je potem pokazal, da je dobil Boštijanov nasprotnik, vse glasove.

Umaknil se je potem s pozorišča s trdnim uverjenjem, da je zlata konservativnost še najboljša. Šaljivci, in teh je povsod veliko, da se smejejo nenadni nesreči svojega bližnjega, zložili so o njegovi kandidaturi in govoru pesen, koje konec slóve:

Boštijan, Boštijan, Boštijan,
Zakaj ti nisi izbran,
Zakaj je drug župan?
Boštijan si li zaspan?

Ko ne bi se bil branil,
Lahko bi zdaj županil.
Kar rekel sem takrat
To rekel sem nerad.

Ni vse resnica bila,
Kar usta so drobila
Nikdar še bil izbran,
Nikdar ne bom župan.

Boštijan, Boštijan, Boštijan itd.
Odlaziti moram iz prijaznih Prežganj,
dosta prezgodaj, ker bi lahko še kaj iztaknil. Z Bogom, konservativna vas!

Vaš C.

podal v prognanstvo v Jersey. Tu se pač lahko tolaži s tem, da je tukaj živel nekdanj v prognanstvu tudi veliki pesnik Viktor Hugo, no to je žalostna tolažba.

D O P I S I.

Iz Podgrada 7. oktobra. (Izv. dopis). Včeraj popoldne bil je pri nas, v dvorani g. Vičića občni zbor naše okrajne kmetijske zadruge. Vredno mi se dozdeva častitim bralcem „Edinosti“ podati kratko poročilo o tem zborovanju z namenom, vspebuditi čim večje zanimanje širjih gospodarskih krogov Podgradskega okraja za to društvo in, ako mogoče, tudi drugih okrajev Istre, da si izmencajo svoje zaspene oči ter splošno pristopijo k okrajnim gospodarskim zadrugam, katere so sedaj uže ustanovljene po vseh sodniških okrajih Istre, da omogočijo povzdigo kmetijstva sploh in tako posredno zboljšajo tudi osebne gnotne razmere. Pa o tem spregovorim še pozneje.

Naša (Podgradska) gospodarska zadruga štela je do včerajšnjega dne 111 udov, kateri so skoro polnoštevilno prišli k zborovanju (manjkalo jih je le 7); pristopilo pa je včeraj še 8 novih članov, toraj šteje izmed vseh zadrug naše dežele razmerno naj več udov, kateri se z hvalevredno vstrajnostjo udeležujejo vseh zborovanj.

Še pred začetkom vplačali so udje svojo letnino po 10 kr. za vsaki mesec. Po tem je predsednik odprl zborovanje spominjaje društvo na imendan presvitlega našega cesarja Franca Jožefa I., ki je bil dne 4. oktobra ter pozivljajoč zbrane ude naj mu v znak udanosti zakličejo trikrat: Živio! Množica navdušena to stori. Nadaljuje potem predsednik s poročilom o društvenem delovanju v času od 28. aprila t. l., ko je zadruga poslednjič zborovala v Materiji. Poudarja, da to je čas največjega dela na polju, torej potreboval je vsak gospodar vse svoje sile le za gospodarska opravila. Vsekako sešel se je odbor zadruge dne 5. septembra v posvetovanje ter sklenil naj se zadruga skliče dne 6. oktobra k rednemu občnemu zboru. Bila je med tem časom, t. j. 3. avgusta v Poreču seja stalnega odbora deželnega kulturnega sveta, pri kateri je predsednik naše zadruge izposloval dve darili za zboljšane gnojnice Janezu Fabjančiču in Francu Rabudru iz Materije, katera sta po njegovem navodu napravila si racionalni gnojnik s primerno jako malim troškom in v veliko korist svojima gospodarstvom. Naznani dalje, da je določen za naš okraj nov bik istrskega plemena iz Buj (romanskega izvora) ker je dosedanji, ki je bil nastanjen v Materiji doslužil. Novi bik bo nastanjen v občini Podgrad. Naznani dalje predsednik, da je deželni kulturni svet v Poreču sklenil, da se udeleži naša dežela gospodarske razstave leta 1890. na Dunaju in katere bo vsakako treba, da se vdeleži tudi naša zadruga, ne sicer da pokaže dovršenost našega gospodarstva, temv č dosedanji bistveni napredek in dobro voljo v tem oziru napredovati ter da smo vredni podpore tem bolj ker smo do sedaj bili od vseh strani popolnoma zanemarjeni tem, ko so bili drugod, čeprav v boljšem položaju, še izdatno podpirani od vlade.

Dalje predloži predsednik proračun dohodkov in stroškov za prihodnje leto 1890., vsled katerega bi se imelo potrošiti za nakupovanje kmetijskega orodja in semena in za druge društvene namene 345 for., kateri znesek bi bil popolnoma pokrit z blagajničnim preostankom in z društvenimi dohodki. Ta proračun je bil brez ugovora sprejet po občnem zboru.

Potem poprime društveni blagajnik besedo in poroča o društvenem stanju v gnotnem oziru. Poroča, da društveni račun za minolo leto 1888. so bili od gg.

pregledovalcev izbranih dne 28. aprila t. l., popolnoma odobreni, vsled katerih je zadruška imela v pretečenem letu 251 for. stroška, torej preostaja v blagajnici še 296 for. 99 kr. gotovine, katera je naložena v poštni hranilnici. Povdarja tedaj ugodno denarno stanje zadruške k ljubju znatne svote 895 for. 19 kr. izdane večinomoma za nakup med ude razdeljenega in inventarčnega družtvenega orodja za časa obstanka zadruške in prejetkov v tem času v znesku 1192 for. 18 kr.; priporoča dosedanjim udom naj ostanejo zvesti družabniki prekristnemu namenu v prid, ter jim priporoča, da vedno še nabirajo novih udov in tako ojačijo družtvo.

(Konec prih.)

Ajdovščina, 2. oktobra [Izvirni dopis.]
Pač mnogo možkih, malo mož,
Naš vek rodi.

S. Gregorič.

Minolo nedeljo 29. sept. praznovali smo izreden praznik; slavili smo petindvajsetletnico županovanja našega gosp. župana Danila Godina. Iz nad hiš ob glavnej ulici vile so se zastave, narodne, deželne in cesarske. Svečanost vršila se je točno po sestavljenem vsopredju. V soboto o polnoči in na večer naznjalo nam je pokanje možnarjev svečanost. Isto tako godilo se je tudi v nedeljo v pomol zore. Ob 10. uri zbralo se je starešinstvo pred županovim domom, od koder je slavljence spremilo z godbo v cerkev. V cerkvi, ki je bila uprav svečano opravljena in ljudstva natlačeno polna, imel je slavljence v „presbiterju“ na desnej strani časten sedež in njemu na levej na častnem sedežu bil je namestnik okr. glavarja, političen komisar, bl. gosp. Lasciag. Med svati bil je tudi č. g. Šimen Gabriček, ki je pred 10. leti godnosti in neugodnosti delil župnikovanje s županovanjem gosp. Godine. Pod presbiterjem uvrščena je bila šolska mladež, kakor tudi delavsko družtvo. Sv. mašo služil je sam g. župnik z asistenco gg. duhovnikov iz Šturij in Lokavca. Po sv. maši odpela se je cesarska himna in po tej „Te Boga hvalimo“. Precej po cerkvenem opravilu poklonila se je šol. mladež slavljencu. Jedna izmed učenk mu je v imenu vsih prav lepo čestitala na tem, njemu preimenitnem dnevu, poklonila mu šopek cvetlic ter ga zahvalila na požrtvovalnosti, katero je on imel proti šoli, kot mnogoletni predsednik c. kr. šol. sveta. Po tem poklonilo se je slavljencu starešinstvo, ter mu izročilo spomenico, cerkveno ključarstvo in rokodelsko družtvo, katero ga je zajedno imenovalo „častnim udom“ radi blagohotnosti, katero je gojil vedno do družtva.

Ob jednej uri začel je banket, pripravljen v dvorani „Edinosti“, ki je bila v ta namen krasno odličena. Banketa se je udeležilo 31 svatov duhov. in svetovnega stanu. Gosp. podžupan vstane, razloži področje županovo v ustavnej dobi — težavnost njih službe in odgovornost, preide na delalnost in požrtvovalnost slavljence za občinski blagor, pravi dalje, da tega mu ni treba na drobno dokazovati, ker samo odlikovanje s zlatim križem za zasluge, s katerim je Njeg. Veličanstvo — tu zaigra godba cesarske himne — slavljence odlikovalo je dovoljen temu dokaz ter mu nazdravi da bi še mnogo let deloval občini v prosep.

Slavljence mu prav laskovo odzdravi zahvali se predsedniku, kot glavnemu reditelju svečanosti, slavnemu starešinstvu, vsem občinarjem na ljubavi, katero so se svečanostjo pokazali ter jim obljubi, da bode tudi v bodoče tim potom hodil, kakor do sedaj.

G. politični komisar izrazi v dobri slovensčini svoje veselje radi vsestranske udeležbe pri svečanosti, se zahvali na povabilu h tej redkej svečanosti in na osobitej pažnji, koja mu je tim povodom skazana, ter zajedno napije, da bi gosp. župan še mnogo let v družtvu svojih sedajnih starešin občini v blagor deloval.

Gosp. župnik mu napije nekako tako: Sloja jači nesloga tlači. Prislovica ta je vodila k uspešnemu delovanju posameznih oblastij. Kjer ni te (sloge) tam ne uspeva ni politična ni cerkvena oblast. Jaz kot predstavnik cerkvene oblasti bivam tu uže 10. leto in moram priznati, da ste mi bili vedno naklonjeni in mi tudi se svetom in Vašim uplivom pomagali in na roke šli, kedar koli je šlo za cerkveno dobro. Ne samo meni! Evo vam mojega sodruga! I on je 10 let pred menoj tu pastiroval in bili ste njemu to kar meni. Ponosno smete tudi v tem oziru pogledati 25. let nazaj. Ponosno velim — ker, let petindvajset spokojno živeti neznamen je čas. Ali petindvajset let živeti občini, je vek junaške dobe, dobe razne tegobe, dobe velike tuge kakor tudi mnoge zasluge. Na, prve prenašati in poslednje nabirati more le človek — ljudina, liki Danilo Godina. Mnogo let Vas še dakle Vsevišnji poživi častitej Vašej družini, Ajdovščini in njenej blaginji. Zahvali se potem slavljencu še g. nadučitelj, za tem sledila je cela vrsta telegramov, ki so došli od odličnih oseb iz raznih krajev. Živahneje je družtvo postalo na večer, ko je vse vprek napivalo do 7. ure. V ta čas spremili smo slavljence z bakljami in godbo na dom, kjer so domači, znanci in hišni prijatelji gospoda željno pričakovali, da bi se tudi oni malo z njim pozabavali. Tako smo slavili slavlje g. župana Danila Godine!

Domače vesti.

Predsedništvo političnega družtva „Edinosti“ vabi vse gg. odbornike in namestnike k seji, ki bode jutri 13. t. m. točno ob 10. uri predpoludne v prostorih „delalskega podp. družtva“ (Via Molin piccolo št. 1.) Na dnevnem redu je pogovor o bodočih mestnih volitvah.

Slovenski otroški vrt v Rojanu se ne bode mogel žalibog še v tem mesecu odpreti, kajti treba je dosti časa predno se naredi nove stopnice ter uredi soba. Upamo, da se bode isti mogel odpreti pa v teku prihodnjega meseca.

Prisednikoma pri razsodišču pri zavarovalnem zavodu proti nesrečam za delalce sta imenovana ravnatelj zavarovalnega družtva „Riunione Adriatica“ g. Neumann in višji zdravnik pri zavarovalnem družtvu „Assicurazioni Generali“ v Trstu naš rojak dr. Simom Pertot.

Iz Bolca nam so poslali sledečo izjavo: Volilo izjavljamo s tem pismom, da je naša srčna želja, da bi v deželni odbor prišel tudi priljubljeni naš Anton dr. Gregorič, katerega vsi jako cenimo in čislamo. Ako ne bi se uresničile naše želje še zdaj, povemo pa ob prvi prihodnji priložnosti, da poznamo tudi tiste, ki so zagovorniki le svojih koristi. Original smo poslali g. dr. Tonkliju s podpismi.

Dostavek uredništva: Žalibog se ni želja večine volilcev na Goriškem uresničila. Dr. J. Tonkli je hotel zopet pokazati, da je on gospodar položaja na Goriškem ter si prizadel, da ohrani častno in plačano mesto svojemu bratu, ki gotovo nema nikacij zaslug za slovenski narod na Goriškem. V včerašnjem zasedanju deželnega zbora sta bila istinito voljena v dež. odbor Abram in Nikolaj Tonkli. Narod je obračal, a Tonkli je obrnil! S tem pa ni še vse končano. Prihodnjič obračal bo najbrže Tonkli, a zmagati mora prava narodna zavest!

Promembe v učiteljstvu v okolici Gospica Marija Gombač je premeščena iz Rojana v Barkovlje in gospica Antonija Ferluga iz Barkovelj v Rojan.

Razpisane so: dve štipendiji po 200 gl. za vseučilišne dijake in štiri štipendije po 100 gl. za gimnazijalce v Istri. Prošnje do 31. t. m. zemeljskemu odboru v Poreču.

Uzor-župan je gotovo podžupan ali „capovilla“ na Kontovelju, ki je bil obso-

jen minolo soboto na deset dni zapora radi razžaljenja časti, izvršenega proti odličnemu našemu rodoljubu in poslancu. Čudno, da noben lahonski list ni prinesel poročila o dotičnej obravnavi! S tem sta pač drzni „Piccolo“ in bratec mu „Matt.“ pokazala, koliko jima je do resnice. Ako bi bil naš sorojak obsojen — tedaj ogenj v strehi: lahonska golazen bi kaj požrešno obirala vovljeno kost ter sramotila naš narod!

V lahonski otroški vrt na Greti je bilo vpisanih minolo leto, kakor poenemamo iz laških listov, 138 otrok. Bili so to otroci slovenskih starišev, ki so se v svojej nevesti dali tako daleč zapeljati ter vpisali svojo dečo v imenovani zavod kjer se tuji in raznaroduje. Lahonski listi v svojej potuhnjenosti vedo mnogo pripovedovati otem „blagotvornim, zavodu“, kjer se njihova (boljše slovenska) deca uči tajiti materni jezik, stare svoje šege, postaja neznačajna ter se navdušuje za nemoralnost in brezverstvo. Koliko je imel uspeha ta „divjaški“ vrt, kaže nam istina da so slovenski (?) očetje in matere iz Grete vpisali letos svoje za šolo godne otroke v laško šolo na Belvedere, čeprav obstaja še v Rojanu slovenska trirazrednica. Slovenski razredi v Rojanu so „pregmaj“, da bi nekateri „čufarji“ svoje „laške frajlice“ in paglavce vanje vpisali; niti italijanske paralelke na rojanskej šoli jim ne zadostujejo. Ravnatelj roj. šole bi se moral za svojo čast potegniti ter vabiti rojanske otroke, da se vpišejo v šolo v Rojanu, ne pa na Belvederu, kajti, ako mu bodo otroci tako kapali v mesto, kmalu ne bode več treba rojanske šole in imenovanemu gospodu bode zmanjkalo tal! Poznamo nekatere slovenske stariše na Greti in v Rojanu, ki se ne „indinjirajo“ več govoriti s svojimi otroci v svojej govorici temveč čvekaajo z njimi v neke spakdedrani italijanski žlobudri. Sramota! Z veseljem pa moramo zabilježiti vest, da se v tej stroki izdajstva in renegatstva odlikujejo uprav nekateri slovenski očetje tu naseljeni iz Kranjske in Krasa, v tem ko so domačini većinomoma jako konservativni ter se zvesto drže svojih starih navad in jezika. Čast jim bodi!

Dr. Piccoli, slavni notar, je neki sam izrekel, da ne bode več kandidoval pri prihodnjih volitvah. Signum temporis. Morda meni odstopiti po višjem zaukazu? V pričujočem deželnem zboru sedi većina rudečih Italijanov, v prihodnjega se pa gleda spraviti većino italijanskih Avstrijcev. Mej Lahom — radikalcem in Lahom — konservativcem je toliko različne kolikor mej jajeem in jajcem! Mi dvomimo, da bi mogla slavna vlada ustanoviti tu v Trstu avstrijski „Progress“. Volk, čeprav ga gladiš in božkaš, slednjič te vender zgrabi za roko! Sapienti sat... naj bi deželna vlada nekoliko odjenjala naslanjati se na nezanesljivce ter v poštev vzela tudi nas, slovenske Primorce, ki jej bodemo tedaj največja zaslomba.

Nova cerkev v Trstu. Kakor čujemo, snuje se v Trstu poseben odbor z namenom dobaviti potrebno svoto, da se sezida v Trstu nova cerkev. Dotičen oklic na občinstvo izda se kmalu. Cerkev sezida se menda v Rocolju.

Iz Podgrada nam pišejo: Dne 15. oktobra t. l. bode v Poreču občni zbor dež. kulturnega sveta, katerega udje so po postavi vsi predsedniki gospodarskih zadrug dežele, in katerega se kot slušatelj sme udeležiti le kdor je ud kake zadruge. Na dnevnem redu tega važnega občnega zbora je tudi predlog: naj se red deželnega zbora predrugači v smislu da deželni kulturni svet dobi pravico, kakor trgovinska in obrtna zbornica v Rovinju, poslati iz svoje srede dva poslance v dež. zbor. Vprašanje mnogobrojnega pristopa k gospodarskim zadrugam postaja torej pereče uže tudi v političnem oziru! Stvar

ne bode sicer menda kar na mah dognana v smislu predloga, akoprav bode ta predlog, ni dvojbe, gotovo sprejet. Ampak tega sem prepričan, da oživotvorenje tega predloga je le prašanje časa. Pa zakaj bi kmečki stan kot tak ne imel tudi dva zastopnika v deželnem zboru? saj tudi trgovci, mogotei in obrtniki volijo po drugih skupinah neposredno v deželni zbor; posredno pa zastopnike svojega stanu po trgovinski in obrtni zbornici. So li trgovci in obrtniki bolj potrebni biti stanovsko zastopanim v deželnem zboru nego kmetki stan? Kar je onim ljubjo, nam je pravo! Ne bodimo toraj kratkovidni temveč skrbimo uže sedaj v kakovih rokah bode predsedništvo gospodarskih zadrug, ker ti predsedniki so udje deželnega kulturnega sveta po postavi, in kot taki imeli bodo pravico voliti dva deželna poslance. Stvar je toraj sama na sebi tudi v političnem oziru velevažna ter ne gre zaspano roke križem držati temveč opreznim biti in — mnogobrojno pristopiti k gospodarskim zadrugam!

Iz Podgrada nam poročajo: Dne 3. oktobra t. l. bilo je občno zborovanje tuk. podružnice sv. Cirila in Metoda. V. č. g. predsednik pozdravi došle družtvenike, omeni, da se je družba držala zvesto gasla: „Vse za vero, dom in cesarja“ ter z veseljem poudarja napredek družtva; vendar obžaluje, ker se današnjega zborovanja ni udeležilo udov, kolikor se jih je pričakovalo.

Gosp. tajnik nasvetuje, da bi se s tem pomagalo družtvu, ako bi se dosti razprodalo knjig, koje izdaja glavna družba sv. Cirila in Metoda; nekogi gospodje so še posebej obljubili, da bodo skrbeli za razprodajo družtvenih knjig. Po nasvetu g. podpredsednika naročilo se bode pri vodstvu v Ljubljani od vsake knjižice po 50 iztisov.

Gosp. blagajnik poroča o denarstvenem stanju.

Zatim se poroča, da je pristopil k tukajšnej podružnici kot družtveni pokrovitelj v. č. g. mons. Jan. Vsi navzoči vstanejo in zakličejo: „Slava mu!“. Nadalje sledi volitev odbora, v kojem so ostali razun malih sprememb dosedanji gospodje. Sklene se še dan prihodnjega zborovanja, t. j. dne 3. julija prih. leta.

Napenjajoče se žabe. Nekateri istrski sanjači pošiljajo v tukajšnje lahonske liste čudovite opise nekih slovesnosti in slavnosti, ki se vrše tam doli v „italijanskej“ Istri na čast deželnemu predsedniku dr. Campitelliju in družim vnetim „patrijotom“. Nam se srce kar topi gorkega sočutja in, ko čitamo te verne opise v čast lahonskim patrijotom, stopajo nam solze v oči — živnega ganutja! Mili Bog, odpusti jim saj ne vedo kaj delajo v svojej strasti! Nedavno imel je dr. Campitelli svoj prvi debut v lahonskem gnejzdu Rovinju. Slavila se je neka navidezno rovinjska slavnost. Častiti starček, katerega so Rovinjeci nekdanji sami zavračali radi njegove nezmožnosti voditi občinsko barko, napival je svojim vernim podanikom golorok iz starodavnega bokala, na kar so ga nekateri sansculottes dvignili na voz na lestvice, pred katerim sta bila vprežena dva vola ter ga vozili po mestu. Tudi v Poreču, v deželni zbor so ga svečano spremili na parniku. Vse mesto je bilo razsvetljeno itd. Mi se čudimo, da neso pokali topovi in zvonili zvonovi, poreške babce pa poklekale ter poljubljemale robov suknje — častitevega starčka, ki bo vodil v Istri lahonsko barko! Bog daj pamet onim, ki je nemajo. S temi in enacimi otrobami redijo tržaški listi svoje potrpežljive čitatelje, ki jim vse to slano plačujejo.

Iz Koperske okolice nam pišejo: Somenj je bil v ponedeljek v Šmarjah (Monte) pri Kopru, pa le srednje obiskovan.

Huda burja vrši po okolici koperski, posebno po hribih okolu Kopru; danes (v četrtek) je posebno huda, prej pa sta se uže teden dni skoraj vedno menjala dež

in burja, ali pa sta prišla oba skupaj na pozdravit.

V Gorici v Semeniskih ulicah h. št. 10 ima naš rodoljub G. Likar prodajalnico, katero je dobro preskrbel s šolskimi, z mašnimi in z vpisovalnimi knjigami, z raznimi pisankami za šolo, s tiskovinami za duhovnije in za županije, z papirjem in z raznovrstnimi pisarniški potrebščinami. Nadejamo se torej tudi mi, da kdor našincev ima iskrico rodoljublja, ne bo več dajal dobička za take reči našim prilizjenim in skritim nasprotnikom.

Trgatev v koperski okolici je uže končana — pa ljudje je niso kaj veseli, ker so malo natrgali, po nekaterih krajih nič; kjer je kaj bilo, tam je toča nekoliko prizanesla.

Vojaški nabor. Mestni magistrat poziva vse mladeniče rojene leta 1869, 68 in 67 spadajoče k trž. občini ali inostrance, da naznani svoje stanovanje ter one, ki imajo pravico do oproščenja, da vložijo dotične prošnje.

Obesil se je nek 40letni Anton Rus v gozdiču pri lovcu. Sit je bil menda življenja.

Nov parobrod „Conte Kalnoky“ kojega je dal napraviti avst. konzul v Buenos-Ayres g. Nik. Mihanović je dovršen in je odplul predinočnim. Predvčeranjem se je spustil v morje v ladijetalsnici sv. Roka drug parobrod z imenom „Austria“

Listnica uredništva

G. N. N. Stvar je uže rešena zato Vaše in več družega hranimo, da v priliki objavimo. Srčen pozdrav! — Gosp. C. Vaše bomo sedaj redno prinašali do konca. Posimo kaj pripovednega o priliki. Na zdar!

Dunajska bors

Table with exchange rates for various currencies and goods like gold, silver, and London 10 lb sterling.

Papir na prodaj.

Stari časopisi itd. prodajajo se 1 kgr. po 12 nč. Poblizje se izvje pri upravništvu našega lista.

SUKNO

razpošilja proti gotovini ali po povzetju po prav niskih cenah in samo dobre kakovosti:

Table listing various types of wool (sukno) with prices per meter, such as 3.10 m. dolg za 1. obleko f. 3.50.

Tuchfabriks-Lager 1-15 FRIEDRICH BRUNNER, Brünn Frühlichgasse 3. Uzorec brezplačno in franko.

Tiskarna Dolenc ima v svoji zalogi vsakovrstnih, elegantnih vzitnih, po jako niskih cenah.

Brnsko sukno

za elegantno jesensko ali zimsko obleko

v odrezkih po m. 3.10. to je 4 danajake vatije vsak kupon za

Table showing prices for different quality wool (gold, silver, iron) and their respective prices per meter.

pristine ovčje volne

kakor tudi sukno za površnje suknje, čeljano sukno, prepletano s silo, zimsko valjano sukno, sukno za lonce, tkanine iz nit, katere se daje proti fino in najfinjše črno sukno za salone obleke itd. itd. pošilja proti povzetju iznosa rečna in solidna, jako dobro pozvana

tovarniška zaloga sukna SIEGEL-IMHOF v Brnu Brünn.

Izjava! Vsa kupca je dolg 3.10 m. in širok 138 cm., torej zadostuje popolnoma za kompletno obleko za gospe.

Tudi se daje kolikor metrov se želi jamči se, da se odpelje natančno blago po izbranem vzorcu, Uzorci zastoj in franko. 5-20

Absolviran osmošolec z maturo išee instrukcij v predmetih srednjih šol; pogoji ugodni. Natančajše pove naše uredništvo.

Občinski tajniki

in druge osebe razumne, katere prihajajo mnogo v dotiko z občinstvom, spretno in zanesljivo naj pošljejo svoja prašanja radi izdatnega zasluzka, ki vedno narašča ter traje več let, na „G. A. G. 1.867“ Graz, postlagernd. 3-10

Slavnemu občinstvu

naznanja spodaj podpisani, da je odprl novo prodajalnico

v via Barriera vecchia št 2, katera je preskrbljena s vsakovrstnim jedilnim blagom.

Pošilja se tudi po pošti do pet kilo proti povzetju ali na željo gg. trgovcem tudi na čebelo po železnici.

3-3 S spoštovanjem Franjo Rus.

BRNSKA TVRDKA za razpošiljatve finega suknenege blaga Bernhard Ticho

20-8 Brünn, Krautmarkt 18, — pošilja proti povzetju:

Large table listing various types of wool and clothing items with prices, such as 'Sukna za gospe', 'Črni Terno', 'Valarijne flanelo', etc.

Tovarno skladišče suknenege blaga

Table listing items from the wool store, such as 'Ostanki Brnskega sukna', 'Blago za zimске sukne', etc.

SVOJI K SVOJIM!

Podpisani si vsvoja javiti slavnemu občinstvu, da je odprl z vsem dobro oskrbljeno

prodajalnico v manufakturah

na majhno v ulici „Nuova“ nasproti lekarne Zanetti.

Preporočaje se slavnemu občinstvu obeča, da bo vsakem oziru vgodil z dobrim blagom in točno postrežbo.

3-2 Z odličnim spoštovanjem

Miha Vesel.

NAZNANILO.

J.&S. KESSLER BRNO

Ferdinandova ulica št. 7E

največje in najcenejše ku-povališče za zimsko dobo.

Največja zaloga primernih božičnih darov.

Ceniki o preobleki ali perilu za gospe in v ozračju, vzorci sukna in rezanega blaga zastoj in franko. Pošiljatve s poštnim povzetjem.

Table listing various types of wool and clothing items with prices, such as 'Kape iz pliša', 'Potna ogrinjala (plaid)', etc.

Table listing various types of wool and clothing items with prices, such as 'Namizni prt', 'Prtiči (serviete)', etc.

JAKOB KLEMENC

trgovec 4-6 Via S. Antonio.

Ima v zalogi velik izbor raznovrstnega lepega volnenege blaga za žensko obleko. v zalogi se vedno nahaja v velikoj množni izborne kotontine, baršuna, platna in flanelo v raznih barvah. Dobé se bela zagrinjala vsake vrste in velikosti. Postreči more z najlepšimi namiznimi prt, volnenimi robci, pledi in drugimi ženskimi ogrinjali. V obilnej meri se dobi za gospe vsakere preproge in lišpa za plese in ženitvu in to vedno novo, moderno in nezaležano blaga. Vsaka naročba na deželo [po obrazcih ali muštrih] se izvrši hitro in točno ter lahko nekatere vrsti blaga brez dacia na deželo pošlje. Svičnato blago je vedno najnovjéjšega izdelka; svinatne trakove vsake velikosti za plese, ali za nagrobna vence, kakor tudi zlato in srebrne franže so dobe na izbor. Ima za slovenska družta trobojne svičnate trakove v raznej širokosti. Za obilno naročbo se priporoči vsem p. n. domačinom, da ga pogostoma z naročili počasti.

KMETIJSKO BERILO

za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjem v pouk, dobiva se v tiskarni

DOLENC

Ulica Carintia broj 28. po 40 kr, trdo vezan 60 kr.